

BLÄNDAREN

Kalendern

Deadline för nästa nummer är 23/11

26 oktober Månadsmöte på ABF, Midgårdsgatan

Varje tisdag kl 18.00 kan du komma och se veckans bilder i projektet 365 dagar i Östersund på ABF Midgårdsgatan 8.

Det är spännande och intressant att se och diskutera veckans bilder. Du har väl anmält dig till fotografering? Du kan meddela vilka dagar du vill fotografera till:

kontakt365@storsjobygdensfotoklubb.se

TILL SALU

Klubben säljer sin gamla Fotoskrivare A4. En Canon Pixma IP 5200, skrivaren är till åren kommen men fungerar bra. Det följer med tre nya färgpatroner, strömkabel, programskiva och hållare för Direktutskrift på CD/DVD. USB-kabel tillkommer. Pris 400:- kr. Det är bara vad färgpatronerna kostar så priset är rimligt. Och som vanligt, först till kvarn. Frågor: Kontakta Reinart 0706008463

Hjärtligt välkomna!

Nya medlemmar

Thomas Hintz
Christer Olsson
Solweig Reichenberg
Erik Söderlund
Annelie Lindgård
Tomas Andershem
Pehr Åkerblom

Ordföranden har ordet

Hej!

Hösten är här och alla färger! Ta fram kameran och fota alla fåglar som verkar flyga kors och tvärs innan flytten, löven som ändrat färg och ligger på marken och i vattnet. Morgondimmorna på ången myrarna och vattendragen. Nu kommer snön och nattgammal is. Kvällarna kommer fort och det blir mörkt och då har vi alla ljusspeglningar på våta vägar, asfaltytor och i vatten. Ut och fota "mörkret".

Kom ihåg att anmäla er till 365 projektet. Vi har bara november och december kvar att fota.

Tack till er som betalat medlemsavgiften. Jag tror att det finns några till som har missat betala avgiften för 2014.

Från och med månadsskiftet tar vi bort alla mailadresser och facebookadresser på dom som inte betalat.

Välkommen till våra 2 sista månadsmöten för året. Den 26 oktober och 30 november. Vi kommer att ha bildvisningar på båda dessa möten.

Ni har väl inte missat att Ingegerd Karlsson, vår nestor i klubben, har utställning på Foto Posé nu! Gå dit och kolla hennes ägg!

Fotot är taget av Sven Olov Färnström, knyckt från klubbens facebooksidea.

Här kommer några bilder från fotoklubbens utflykt till Svartsjöarna lördagen den 4 oktober. Det var 11 medlemmar som kom och fotade, fikade och grillade.

Foto: Thomas Karlsson

Allmän info

Uthyrning

Det finns dia/filmskanner att hyra. Pris 500:- kr i depositionsavgift och 50:- kr i hyra för två veckor. Depositionsavgiften får ni tillbaka om skannern återlämnas oskadd och felfri.

Skärmkalibrator

pris 200:- kr som ni får tillbaka vid återlämnandet om den återlämnas oskadd och felfri. Hyrtid en vecka.

Bakgrundsstativ

för porträtt och produktfotografering. En stor 3 x 3 m stativ med blå duk, men man kan även använda presenningar, lakan mm som bakgrunder på den. Samt en före detta silverfärgad filmduk med stativ, bra för porträtt storlek ca 175 x 175 cm. Bakgrunderna är privata men uthyres till behövande för 150:- per gång. Hyrtid får diskuteras vid varje tillfälle.

Sensorrengörare

Vi har även en rengöringspensel för sensorer, så att ni kan få hjälp att rengöra den om det är någon smuts som inte vill försvinna med kamerans egen rengörare. Kontakta Thomas Karlsson för att få hjälp. Kom ihåg att batteriet måste vara fulladdat vid rengöringen.

Utskrifter

Vi har möjlighet att hjälpa er med utskrifter till utställningar tävlingar eller vad ni nu vill göra med dem. Storlekar från 10 x 15 cm till A3+ som är 33 x 48 cm på vår Canonskrivare. Även större bilder kan skrivas ut under vissa omständigheter på vår stora hp skrivare upp till 60 x 90 cm. All försäljning av utskrifter och kapaplattor sker mot kontant betalning. Ni tycker säkert att vi är dyra på utskrifterna, men vi kan inte hålla samma priser som på Internet. Eftersom vi gör små inköp så blir priserna högre, och fraktkostnaderna större per enhet, och vi måste försöka få tillbaka de utlägg som blir så att klubben inte går i konkurs. För utskrifter och plattor kontakta Reinart P eller Thomas K och avtala tid för utskrifter.

Prislista

Fotoutskrifter

10 x 15 cm 6 kr/st

A4 25 kr /st

A3 50 kr/st

A3+ 60 kr/st (för tillfället endast matt)

40 x 60 cm 100 kr/st

60 x 90 cm 200 kr/st

Kapaskiva förklistrad på en sida vit.

A3 28 kr/st (29,7 x 42 cm)

A2 65 kr/st (50 x 70 cm)

Utställningsbilder

Nu är det dags för flera bilder till fiket på ABF. De som vi haft i lager är slut, så nu vill vi ha in en ny uppsättning för visning. Ta med er så vi klarar oss fram till årsmötet nästa år. Som ni kanske redan vet, så är det måttet 30 x 40 cm med passepartout som gäller, för montering i våra rammar.

OBS! Försök montera bilden direkt på passepartouten, så att vi kan ta bort bakstycket om bilden ska monteras i de tunnare ramarna som vi har. Eller leverera utan bakstycke.

Vi tycker att det vore extra kul med bilder från alla våra nya medlemmar, men givetvis mottages alla bidrag med tacksamhet.

Ju fler bilder vi får in, desto oftare kan vi byta = fler kronor i klubbkassan, genom bidrag från ABF. Leta i arkivet eller kom med nytagna bilder, allt mottages tacksamt. Ta med er när ni kommer på årsmötet, och om ni inte kommer dit åk till Reinart på Brunflovägen 66 och lämna bilderna där.

Dolksvans (Limulus polyphemus)

När jag var i USA i april månad i år, fotade jag min första dolksvans. Den befann sig uppe på stranden vid Cony Island utanför New York. Tyvärr var den döende, men jag hoppas att den hade hunnit med att lägga sina ägg i sanden för att trygga sin avkomma.

Det är något speciellt med dessa urtidsdjur som sett ungefär lika dana ut i 350-400 miljoner år. Dolksvansen kallas även Hästskokrabba eller Kungskrabba beroende på formen. De är däremot inte släkt med krabborna utan tillhör leddjuren och är avlägset släkt med spindlar och på längre håll med kräftdjuren. De har även fått namnet "levande fossil".

De kan bli riktigt stora, upp till 50 cm i diameter. Det exemplar jag fotade var ungefär som en djuptallrik och till detta får man lägga till dolkens längd.

Den långa dolken eller svansen använder den till att komma på rätt köl om den skulle hamna på rygg.

Dolksvansarna har blått blod och andas med så kallade bokgälar som gör det möjligt att under korta perioder även andas på land. Som exempelvis under fortplantningen.

Honan gräver ett cirka 20 cm djupt hål i sanden på så grunt vatten som möjligt och lägger där mellan 2500 – 6000 ägg, varefter hanen befruktar dessa.

Dolksvansarna blir köns mogna vid cirka 11 års ålder och kan leva i upp till 25 års ålder.

Den dolksvans jag fotade hade förmodligen stannat för länge uppe på land, kanske på grund av äggläggning och lågvatten. Jag bar ner den till vattnet och den visade svaga livstecken, men inte mer.

För mig var det en klart annorlunda upplevelse att få se, hålla i, samt fotografera detta ovanliga urtidsdjur med en så lång historia bakom sig.

Jag visste en del om dolksvansarna tidigare, men det mesta jag skrivit här ovan har jag läst mig till på nätet.

Text och foto: Dick Enebro

Rörande bilder

av Sven Olof Färnström

Bilder med rinnande vatten som ser ut som vita slöjor har väl tilltalat de flesta någon gång. Men det har inte blivit av att testa hur man gör. För mig blev det en test för några veckor sedan vid ett besök vid Ristafallet. Kamerastativ är ett måste, eller en stadig plats att ställa kameran på. Jag körde "idioten" vid val av slutartid, alltså hela skalan, nästan, och fick kompensera med ISO-inställningen från 100 till 800 ASA. Bilderna framkallade jag givetvis i Lightroom och körde "Synkronisera-tricket". De hade ju i stort sett samma utseende. Man kan konstatera att med kortare slutartider än 1/500 sek ser man ingen påtaglig skillnad i hur rörelsen fryses. Här är resultatet:

1/4 sek

1/8 sek

1/15 sek

1/30 sek

1/60 sek

1/125 sek

1/250 sek

1/500 sek

1/1000 sek

1/2000 sek

Apropå utflykter kommer här lite nostalgi igen.

Mjällom maj 2003

Foton lånade av Ingegerd Karlsson

TV-inspelning i Bratteggen

I början på augusti var vi på en auktion i Bratteggen. Där var också ett TV-team från SVT (tror jag). De spelade in ett avsnitt i en ny programserie som tydligen handlade om auktionsfynd i någon form. Två deltagare hade fått en summa pengar att handla för och sedan skulle inköpen utvärderas på något sätt. Här är några bilder från inspelningen under auktionen. Programmet kommer enligt uppgift att sändas under hösten .

TV-fotograf i arbete

Det gällde för deltagarna att ignorera fotografen

Stilstudier av en TV-fotograf ”in action”

Deltagarna får instruktioner från en medlem av TV-teamet

Jag tar väl med några bilder från auktionen också för att visa att det faktiskt var en riktigt auktion och inget fejk bara för TV:s skull.

Mårten

När vi är inne på temat auktioner kan jag visa några bilder på Mårten, en legendrisk auktionist i våra trakter. Bilderna är från Backgården i Alsen. Mårten brukar alltid inleda sina auktioner med att auktionera ut en gammal kaffekvarn, så även denna gång.

Atacamaöknen, Chile 2013.

Vi är tillbaka i San Pedro de Atacama. Förra gången var i juli 2001. Mycket spännande tyckte vi för vi kom ju ihåg alla trevliga upplevelser vi hade här den förra gången. Skillnaden var jättestor denna gång jämfört med den förra. Nu hade vi en hyrbil och kunde själva göra de mest intressanta turerna på egen hand.

Vi började med att åka till Valle de la Luna, Måndalen, som ligger ca 10 km utanför staden. Dit kommer varje kväll en massa folk för att uppleva solnedgången i öknen, men vi valde denna första dag att åka dit i dagsljus. Valle de la Luna är otroligt torr och överallt runt omkring oss ligger det vitt salt. Denna kväll verkade inte bra för solnedgång så vi åkte omkring och fotade innan mörkret kom.

Valle de la Luna med den magnifika vulkanen Licancabur i bakgrunden. Den har en höjd av 5.920 m över havet och ligger på gränsen till Bolivia. Det vita i dalgången närmast i bilden är salt.

När vi går nära saltet som lagrats på klippor och berg ser vi att det bildats sylvassa spetsar och de är faktiskt vassa som nålar.

Denna bild på vulkanen Licancabur, scannad från dia från vårt förra besök, är från juli 2001, vilket är mitt i den chilenska vintern. Om jag vore fotbollsspelare från San Pedro skulle jag i alla fall inte klaga på utsikten.

Ett par bilder från torget (plazan). Vulkanen i mitten är Licancabur. En typisk gata i centrum.

Kyrkan i San Pedro ligger alldeles vid la Plaza och är Chiles näst äldsta. Den byggdes på 1600-talet sedan spanjorerna anlände. När spanjorerna anlände på 1500-talet var detta mitt i Incaindianernas land och då fanns inga sådana kyrkor.

Vi gjorde en dagsutflykt till en mycket högt belägen sjö som heter Laguna Miscanti. Den ligger på drygt 4.000 m.ö.h. och har inget utlopp. Området är numera en nationalpark och här fick vi inte röra oss fritt hur vi ville. Vi fick gå och åka längs den bilväg som leder hit och på den gångstig som syns längst till vänster på bilden. Den går från bilvägen ner till sjön. Vulkanen rakt fram är Cerro Miscanti med höjd av drygt 5.600 m.ö.h. I bakgrunden till vänster en annan vulkan, Cerro Chilikues, 5778 m.ö.h. Vi tog god tid på oss här på detta fantastiska ställe och vi stannade tills vi var nöjda. Den vita strandremsan är täckt av salt. Luften var härligt sval och det var absolut vindstilla. Här kan man tala om "hög" luft.

Laguna Miscanti med vulkanen Cerro Chilikues i bakgrunden.

Laguna Miscanti i en annan riktning.

Dessa djur träffade vi också på vid Laguna Miscanti.

Måsen heter "Gaviota Andino" på spanska, vilket översatt blir ungefär mås (från) Anderna.

Llamadjuret är ett av fyra arter som finns i Sydamerika och detta är en Vikuña, (uttalas Vikonja).

På väg tillbaka till San Pedro passerade vi denna vulkan, som är aktiv. Det är Volcán Lascar (5.154 m.ö.h.) och den 20 juli år 2000, alltså ett år före förra gången vi var här, hade den ett våldsamt och plötsligt utbrott. Vid vårt förra besök var röken en aning kraftigare än denna gång.

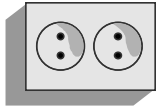
Reinhold Skoglund, Brunflo. (Fortsättning följer)

Till sist en liten egen fundering

Det står att läsa i faktaböcker och på Internet att även vulkanen Licancabur's topp, som så många andra höga berg speciellt i Chile och Peru, var en offerplats från Inkatiden. Det finns Inkaruiner både på toppen och vid basen. I kratern högst uppe finns en liten sjö som sägs vara världens högst belägna sjö. Dess diameter är ungefär 70 m och djupet c:a 5 m. I denna sjö har en arkeolog gjort världens högsta dyk. Han undersökte botten för att kanske hitta något, men tyvärr fann han inget av värde. Antagligen hade han också metall-detektor. Kanske en som kan känna guldsmaak. Kanske trodde han att det ovärderliga och sägen-omspunna Inkaguldet skulle finnas där nergrävt och gömt i sjöns botten, omöjligt för spanjorerna att hitta.

När man tänker efter så borde ju detta vara det perfekta gömstället för Inkaguldet!

De, Inkaindianerna alltså, skulle väl aldrig kunna ana att man någonsin skulle kunna dyka och utforska en så högt belägen sjö. Det kanske finns många sådana sjöar som ännu är utforskade och i någon av dessa kanske Inkaguldet finns. Det låter faktiskt spännande. Detta är naturligtvis bara en egen fundering och definitivt ingen teori.

KONTAKTSIDAN

Styrelsen 2013

Styrelsen 2014

Ordförande:

[Orvar Dahlberg](#) 072-747 42 00

Kassör:

Yvonne Larsson 070-244 74 57

Sekreterare:

Reinhold Skoglund 070-621 05 50

Kjella Jonsson 070-217 46 74

Ledamöter:

Annika Thunström 070-529 41 62

Björn Englund 070-254 25 21

Thomas Karlsson 070-566 60 40

Suppleanter:

Leif Pettersson 070-329 19 63

Dick Enebro 070-230 45 57

DIFO-ledamot:

Kerstin Andersson (Vill gärna ha in synpunkter som rör Mellannorrländska distriktet)

Ansvarsområden:

Hemsidesansvarig:

[Leif Pettersson](#), 070-329 19 63

Bländarredaktör:

[Annika Thunström](#) 070-529 41 62

Tävlingsansvariga:

Sven-Olof Färnström 070-219 01 23

Inga-Lill Fredriksson 073-612 10 27

Kjell-Svantesson 070-651 63 16

Materialförvaltare:

Björn Englund 070-254 25 21

Reinar Persson 070-600 84 63

Valberedning:

Jan Johansson 072-233 25 15

Sven-Olof Färnström 070-219 01 23

Kontaktman utställning på Jamtli:

Thomas Karlsson 070-566 60 40

Revisorer: Arne Eskilsson

Hemsida <http://www.storsjobygdensfotoklubb.se>

Facebook <https://www.facebook.com/groups/332677700178449/>

Styrelsen: info@storsjobygdensfotoklubb.se

Webmaster:

webmaster@storsjobygdensfotoklubb.se

Tävling: tavling@storsjobygdensfotoklubb.se

Utflykt med kort varsel:

utflykt@storsjobygdensfotoklubb.se

365 dagarprojektet:

kontakt365@storsjobygdensfotoklubb.se